

Dosarul nr. Ira-554/2022
1-2014453-01-Ira-08042022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Timofti Vladimir
Judecători - Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului Chiperi Grigorii prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Chiperi Grigorii xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 08.12.2020-21.05.2021;
2. Instanța de apel: 14.06.2021 - 25.01.2022;
3. Instanța de recurs: 08.04.2022-25.05.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 mai 2021, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Chiperi Grigorii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare.

Conform art.90 Cod penal, a fost suspendată executarea pedepsei aplicată lui Chiperi Grigorii pe o perioadă de probațiune de 1 an.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 17.06.2020, aproximativ la orele 02:40, Chiperi Grigorii, conducând automobilul de model „MBW 520”, xxxxx, fără a deține permisul de conducere pe xxxxx, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, fiindu-i propus să fie supus examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, fiind supus testării cu alcotestul DRAGER 8510, s-a constatat concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat a cantității de 0,59 mg/l, care conform art.134¹² alin.(3) Codul penal și conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.296 din 16.04.2009 privind modul de testare alcoolscoptică de examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei se califică drept stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Acțiunile lui Chiperi Grigorii au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate de către o persoană care nu deține permis de conducere a mijloacelor de transport.*

2. Sentința menționată a fost atacată cu apel, de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Gonța Oleg, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoașterea culpabilității inculpatului Chiperi Grigorii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni.

2.1 În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- fapta de care a fost învinuit Ghiperi Grigorii este una periculoasă, având în vedere recidivarea comiterii acesteia la scurt timp, mai puțin de un an, ceea ce demonstrează faptul că inculpatul nu a conștientizat fapta antisocială comisă, și respective aflarea lui la libertate prezintă pericol sub aspectul potențialei comiteri repetate a automobilului în stare de ebrietate, care poate fi soldată cu consecințe foarte grave;

- inculpatul la stabilirea pedepsei a beneficiat de prevederile art. 364¹ alin. (1) Cod penal, de aceea aplicarea unei pedepse cu suspendarea executării pedepsei nu constituie o individualizare corespunzătoare, astfel încât inculpatul nu va putea fi reeducate decât în stare de lipsire de libertate, deoarece fapta lui cu mult depășește limitele suspendării condiționate a executării pedepsei,

- în ședința de judecată s-a constatat că inculpatul consumând băuturi alcoolice, fără a avea careva motive de urgență, s-a urcat la volan, ceea ce temei rezonabil de a clasifica comportamentul inculpatului ca fiind periculos pentru societate, astfel încât suspendarea executării pedepsei în privința acestuia compromite scopul general al pedepsei prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, cât și preventive săvârșirii infracțiunilor atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Astfel, pedeapsa reală cu închisoarea este în raport cu fapta săvârșită, dar și pentru prevenirea altor fapte analogice.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2022 a fost admis apelul declarat de către acuzatorul de stat, casată parțial sentința în partea individualizării pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Chiperi Grigorii, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal au fost excluse prevederile art. 90 Cod penal, urmând a executa pedeapsa sub formă de 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în

mod obiectiv, încadrând just acțiunile inculpatului conform art. 264¹ alin.(4) cod penal, conform indicilor calificativi - *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere*, procedura examinării cauzei în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, nu este viciată.

Analizând temeiul nominalizat în textului apelului înaintat de acuzatorul de stat în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că acesta își găsește confirmarea, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

La stabilirea și individualizarea și executarea pedepsei aplicate inculpatului, având în vedere argumentele invocate în apelul declarat în coraport cu circumstanțele constatate instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor ușoare, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care ne este la prima abatere, fiind anterior condamnat, a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat că, instanța de fond eronat a reținut că este posibilă corectarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, or doar condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art. 2, 61 Cod penal în cazul dat.

Circumstanțele în care au fost comise infracțiunile incriminate, au determinat instanța de apel să conchidă asupra incorectitudinii aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei față de Chiperi Grigorii.

Astfel, instanța de apel a considerat că, modalitatea de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatului Chiperi Grigorii, nu este echitabilă în raport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile produse și rezonanța socială a acesteia.

Instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-77, Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, inculpatul anterior, cu 3 luni înainte de a comite infracțiunea în cauză a fost condamnat pentru infracțiune similară, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, însă nu și-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune cu intenție care, conform art. 16 Cod penal face parte din categoria celor ușoare, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor atenuante și prezența celei agravante.

Criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, au determinat instanța de apel de a concluziona oportun de a admite apelul declarat de acuzatorul de stat și lui Chiperi Grigorii recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, a-i exclude prevederile art. 90 Cod Penal, urmând ca acesta să execute pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen

de 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din data reținerii.

4. Decizia instanței de apel este atacată, *cu recurs ordinar*, la data de 31 martie 2022, de către avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului Chiperi Grigorii care invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6),10) Cod procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei, cu menținerea sentinței în cauza penală privindu-l pe Chiperi Grigorii.

4.1 În motivarea recursului se indică că:

- instanța de apel la stabilirea modului de executare a pedepsei nu a luat în calcul comportamentul lui Chiperi Grigorii, după săvârșirea infracțiunii, dat fiind faptul că ultimul a conștientizat caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale precum și necesitatea unui comportament adecvat, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, s-a căit sincer și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii;

- în speță, Chiperi Grigorii s-a convins de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, prin recunoașterea faptelor sale și solicitarea judecării cauzei conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală;

- la pronunțarea deciziei, instanța de apel în privința lui Chiperi Grigorii a ținut cont doar de faptul că ultimul anterior a fost condamnat pentru - infracțiune similară, însă nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul Chiperi Grigorii are loc permanent de trai, este supus militar, angajat în câmpul muncii peste hotarele țării, la locul trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor care a fost abandonat de mama sa, fiind doar la întreținerea tatălui potrivit (caracteristicii eliberate de Administrația publică locală Biești, raionul Orhei);

- luând în considerare circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului Chiperi Grigorii, pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, în privința acestuia este prea aspră, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit;

- restabilirea echității sociale, corectarea lui Chiperi Grigorii, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia este posibilă fără privarea acestuia de libertate;

- instanța de fond a individualizat corect pedeapsa aplicată lui Chiperi Grigorii și modalitatea de executare a acesteia. Or, Chiperi Grigorii, în cadrul cercetării judecătorești, fiind audiat în calitate de inculpat, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o pe deplin, a declarat că regretă de cele întâmplate, se căiește sincer de cele comise, promite că nu va mai comite astfel de fapte, dovadă fiind în acest sens și faptul recunoașterii vinovăției precum și cererea depusă de către inculpat de examinare a cauzei în baza probelor indicate în rechizitoriu și anume în baza art. 364¹ Cod de procedură penală;

- în acțiunile lui Chiperi Grigorii sunt prezente circumstanțe atenuante contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și recunoașterea vinovăției, la moment are în grija sa copilul minor al acestuia, mama căreia este plecată peste

hotarele țării. Or instanța la pronunțarea deciziei nu a luat act de aceste fapte, și punând în pericol viața și sănătatea minorului care va rămâne fără îngrijire părintească, expirarea, de la momentul comiterii infracțiunii, a cel puțin 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală. Or din momentul comiterii faptei până la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău au trecut 1 an și 7 luni ce constituie mai mult de 2/3.

5. La recursul ordinar declarat de către avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului Chiperi Grigorii în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia invocând că, instanța de apel just a ajuns la concluzia condamnării lui Chiperi Grigorii la pedeapsa sub formă de 6 luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Or, această soluție a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 6,7,61,75-77 Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

6. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiuri de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală.

6.1 Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă că, deși recurentul a indicat și temeiul de casare a deciziei instanței de apel prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, pentru declararea recursului, din conținutul argumentelor formulate se atestă că recursul nu a fost motivat sub acest aspect, iar criticile aduse se subscriu temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) al normei precitate, potrivit căroră hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6.2 Analizând decizia contestată, în raport cu temeiul invocat de recurent prin prisma prevederilor pct. 10 alin.(1) art. 427 Code de procedură penală, Colegiul penal constată lipsa cărorva temeiuri de casare, deoarece instanța de apel just a admis apelul declarat de acuzatorul de stat în partea individualizării executării

pedepsei inculpatului Chiperi Grigorii și a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75-78 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea executării pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În prezența circumstanțelor cauzei și anume că, inculpatul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, gravitatea infracțiunii comise care se atribuie la categoria celor ușoare, de personalitatea inculpatului care anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii similar, inclusiv și de caracterul social periculos al infracțiunii săvârșite de către acesta, Colegiul penal reține legală concluzia instanței de apel referitor la executarea reală a pedepsei închisorii, deoarece pedeapsa stabilită, este proporțională faptei comise de către inculpat, circumstanțelor cauzei și personalității acestuia.

Instanța de recurs precizează că, față de natura și gravitatea faptelor comise, a circumstanțelor reale privind săvârșirea acestora și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa definitivă de 6 luni închisoare pentru infracțiunea comisă, cu executarea ei reală, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de faptele comise.

Mai mult, Colegiul penal conchide că, la stabilirea pedepsei cu închisoarea, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului Chiperi Grigorii pentru fapta comisă este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că instanța de apel și-a motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului non privative de libertate. Totodată, la numirea pedepsei instanțele de fond au ținut cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limitele de pedeapsă prevăzută de lege.

Prin urmare, afirmația apărării că pedeapsa pentru infracțiunea comisă este prea aspră și că instanța nu a reținut circumstanțele atenuante invocate, precum că Chiperi Grigorii a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în condițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, că are loc permanent de trai, este supus militar, angajat în câmpul muncii peste hotarele țării, la locul trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor care a fost abandonat de mama sa, fiind doar la întreținerea tatălui, urmează a fi respinsă. Or, anume aceste circumstanțe au fost luate în calcul la stabilirea pedepsei inculpatului în cumul cu circumstanța agravantă prevăzută la art. 77 alin.(1) lit. a) Cod penal săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară. Or, inculpatul a comis prezenta infracțiune la 17 iunie 2020, la scurt timp după condamnarea pentru o faptă similară prevăzută de art. 264¹ Cod penal la 145 ore muncă neremunerată în folosul comunității, conform sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 februarie 2021, astfel, la data comiterii infracțiunii antecedentul penal nefiind stins.

Mai mult, potrivit certificatului eliberat de Biroul de Probațiune Orhei din 3.03.2021 rezultă că, inculpatul a fost exclus din evidența Biroului de Probațiune la 2.02.2021 în legătură cu **executarea integrală a pedepsei**.

Astfel, se constată că la momentul comiterii infracțiunii inculpatul avea antecedentul penal nestins.

Totodată Colegiul atestă, că autorul acestuia critică soluția instanței de apel, în partea modului de executare a pedepsei stabilite, mai exact nu este de acord cu aplicarea pedepsei reale cu închisoare, solicitând aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal.

Ținând cont de prevederile art. 90 Cod penal, Colegiul penal reține ca întemeiate constatările instanței de apel și anume că, în prezenta cauză, nu s-au stabilit careva circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, reieșind din faptul că, inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii similare, nu a mers pe calea corijării și a comis o altă infracțiune cu intenție, astfel nefiind stabilit faptul că, inculpatul a conștientizat pericolul social al faptei comise și care este atitudinea dânsului față de cele comise.

Totodată, Colegiul Penal notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod Penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

În această ordine de idei, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, dispunerea în privința acestuia a suspendării condiționate a pedepsei, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor de către inculpat și alte persoane a altor infracțiuni.

Practica instanțelor pe cazuri similare invocată de apărare, în recursul declarat, nu poate fi reținută de către instanța de recurs, deoarece acestea conțin particularități și circumstanțe diferite și nu pot fi aplicate speței date.

Prin urmare, Colegiul conchide că, decizia instanței de apel în partea individualizării pedepsei lui Chiperi Grigorii cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, pedeapsa fiind individualizată conform prevederilor legale ce reglementează acest aspect, iar argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CoEDO.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, recursul ordinar declarat de avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului Chiperi Grigorii, fiind vădit neîntemeiat, fapt ce condiționează soluția inadmisibilității acestuia.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului Chiperi Grigorii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2022, în cauza penală privindu-l pe *Chiperi Grigorii xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **25 mai 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie